

**HOGESCHOOL
UTRECHT**

Handleiding assessment/dossier

BKE

2020-2021

Teaching and Learning Network

Basis Didactische Bekwaamheid

Inhoudsopgave

1. Algemene introductie	3
2. De toetsbekwaamheid op basisniveau	4
3. Het BKE-assessment/ schriftelijk dossier	5
4. Achtergrond en positie van de BKE	9
4.1 Beroeps- en opleidingsprofiel hbo-docent.....	9
4.2 Landelijke afspraken over BKE/SKE	12
5. Borging van kwaliteit	16
Bronnen	17
Bijlage 1: de toetsmatrijs BKE	18
Bijlage 2: het beoordelingsformulier BKE	20
Bijlage 3: hoofdstukindeling BKE-dossier	20
Bijlage 4: materiaal mondeling BKE-assessment	26

1. Algemene introductie

Het beroep van hbo-docent kent bij Hogeschool Utrecht (HU) drie beroepstaken: onderwijs uitvoeren (inclusief doceren, begeleiden en professioneel docentschap), onderwijs beoordelen en onderwijs ontwerpen zoals deze zijn omschreven in het Beroeps- en opleidingsprofiel hbo-docent (2017). Deze handleiding gaat over de didactische bekwaamheid beoordelen op basisniveau: de BKE (BasisKwalificatie Examinering).

Toetsen gaat over leren en over beoordelen. De paradoxale doelstelling van eerlijk beoordelen en diepgaand leren stimuleren maakt toetsing extra interessant. Met het BKE-certificaat toon je aan beargumenteerde keuzes te kunnen maken in dit spanningsveld.

In deze handleiding tref je de informatie die je nodig hebt voor het assessment. Onder assessment verstaan wij een beoordelingsvorm waarin verschillende bewijzen worden meegenomen om bekwaamheid aan te tonen, waar in elk geval een criteriumgericht interview onderdeel van is. Je kunt binnen de BKE, naast het assessment, ook kiezen om je bekwaamheid aan te tonen middels alleen een dossier.

Eerst benoemen we de taken waarin je je bekwaamheid moet aantonen in het assessment of in het dossier. Vervolgens beschrijven we het assessment/opbouw dossier en de beoordelingscriteria. Daarna geven we achtergrondinformatie: we staan stil bij de achtergronden van de BKE: we beschrijven de totstandkoming ervan en plaatsen de BKE als onderdeel van de gehele basis didactische bekwaamheid (BDB).

Informatie over mogelijke leerwegen kun je vinden op de [website van TLN](#), het Teaching and Learning Network van de HU.

Gegevens

Naam kwalificatie: BKE- Basis Kwalificatie Examinering

Coördinator/ secretariaat: Wendy.Peeters@hu.nl / TLN-administratie@hu.nl

Periode: 2020-2021

2. De toetsbekwaamheid op basisniveau

In de functieomschrijving van een hbo-docent staat dat je ook examinator bent. Dat betekent dat je toetsen moet kunnen ontwerpen, construeren, afnemen, beoordelen, analyseren en de resultaten registreren. In het assessment BKE toon je aan dat je bekwaam bent in het uitvoeren van de volgende taken:

De docent:

- kan de consequenties van het toetsbeleid benoemen voor de eigen toets;
- kan de positie van de toets in het totale toetsprogramma aangeven;
- is in staat de toetscyclus (figuur 2.1) toe te passen voor het toetsen van leerresultaten van studenten binnen een vakgebied / module / onderwijseenheid voor een specifieke toetsvorm en levert hiervoor adequaat bewijs in de vorm van een toetsontwerp;
- onderbouwt per stap van de toetscyclus de gemaakte keuzes aan de hand van relevante toetskundige literatuur.

Figuur 2.1. Toetscyclus, aangepaste versie HU (t.o.v. Vereniging Hogescholen, 2013)

In 2020 zijn de leeruitkomsten landelijk herijkt. Dat betekent dat in de loop van het studiejaar ook de leeruitkomsten van de BKE op de HU worden aangescherpt en we met een nieuw formulier gaan werken. Trajecten die starten voor 1 januari 2021 kun je nog afronden met de 'oude', hierboven genoemde leeruitkomsten en bijbehorende criteria.

3. Het BKE-assessment

In het BKE-assessment mag je zelf bepalen hoe je aantoont dat je bekwaam bent: via (a) alleen een dossier waarin je verslag doet van je analyses en verbeteracties in de toetscyclus OF via (b) een assessment op basis van een brede evaluatie van de kwaliteit van de door jouw gekozen toets en een verbeterde versie van die toets. In dit hoofdstuk geven we de toetsspecificaties van het BKE-assessment weer.

Het toetsdossier en het assessment

Om aan te tonen dat je bekwaam bent, werk je aan de analyse van een toets uit je opleiding en verbeter je deze toets via de stappen uit de toetscyclus. Je kunt kiezen uit twee toetsvormen:

a) Een compleet toetsdossier

Je stelt een dossier samen waarin je verslag doet van iedere stap uit de toetscyclus. Je beschrijft je analyse, laat de resultaten en conclusies daarvan zien en formuleert verbeteracties voor iedere stap. Per stap uit de toetscyclus voer je één verbeteractie ook daadwerkelijk uit. In bijlage 3 kun je een voorbeeldinhoudsopgave vinden voor dit dossier.

b) Het assessment op basis van vooraf aangeleverd materiaal

Via een vraaggesprek (criteriumgericht interview) met 2 beoordelaars toon je je toetsbekwaamheid aan. In het vraaggesprek verantwoord je je keuzes op basis van de analyses die je hebt gemaakt. Uiterlijk één week voorafgaand aan het assessment lever je een legitimatierapport met bijbehorende toetsmaterialen in waarin je je toets presenteert met daarbij per stap de door jou uitgevoerde verbeteracties. Ook voeg je een overall-analyse van de kwaliteit van de toets toe. In bijlage 4 staat het format dat je voor het inleveren moet gebruiken.

De criteria en de beoordelaars

In het beoordelingsformulier (bijlage 2) is te zien wat de criteria zijn om je bekwaamheid aan te tonen en hoe het eindoordeel tot stand komt. De criteria zijn voor beide vormen dus gelijk. De beoordeling van de bekwaamheid is individueel. Wel is het mogelijk om met een collega tegelijk op assessment te gaan. In het gezamenlijk dossier dien je dan per stap uit de toetscyclus ieders bijdrage apart aan te geven, zodat individuele beoordeling mogelijk blijft.

Voor beide vormen (schriftelijk dossier of assessment) geldt dat je wordt beoordeeld door twee onafhankelijke assessoren van TLN. Bij het assessment krijg je direct na afloop de beoordeling te horen. Bij het schriftelijk dossier krijg je uiterlijk 4 weken na de deadline van inleveren (zie hieronder) de beoordeling van je werk via een mail van je eerste beoordelaar.

Inleveren

Bij een SCHRIFTELIJK DOSSIER: je dossier ten behoeve van beoordeling stuur je naar het secretariaat: tln-administratie@hu.nl. Daar wordt het doorgestuurd naar twee beoordelaars.

Bij een ASSESSMENT: je legitimatierapport en onderwijsmateriaal ten behoeve van het assessment stuur je naar je eerste beoordelaar en 2^e beoordelaar met CC aan tln-administratie@hu.nl.

Je kunt alleen deelnemen aan het assessment als je het voorbereidend materiaal volledig/compleet en op tijd hebt ingeleverd. Zie voorwaarden op het beoordelingsformulier. Bij het insturen van je dossier of legitimatierapport met materiaal is het belangrijk dat je in je mail expliciet aangeeft voor welke vorm je kiest: het schriftelijke dossier of mondelinge assessment.

ALS JE NA BLOK C VAN STUDIEJAAR 20/21 op assessment gaat of je werk inlevert als schriftelijk dossier, geef dan in je mail expliciet aan dat het gaat om de leeruitkomsten/beoordelingscriteria uit 20/21! Dit kan tot uiterlijk 1 september 2021. Daarna gaan we werken met de nieuwe leeruitkomsten.

Instructie naamgeving: noem de bestanden die je inlevert (dus zowel je dossier als eventuele bijlagen) volgens het volgende format:

BKE-rapport VOORNAAM ACHTERNAAM DATUM Naam bestand. Bijvoorbeeld: BKE-rapport Joris Jop 5 maart 2019 BKE-dossier.

Inschrijven en toetsdata

Voor beide vormen (assessment en schriftelijk dossier) moet je je inschrijven via het ontwikkelportaal voor het BKE-assessment.

Voor het **assessment** moet je je via de inschrijflijst (via ontwikkelportaal, Canvas of rechtstreeks via de site van TLN, de inschrijflijsten) ook nog op een specifiek moment intekenen. Doe dat ruim op tijd, want vol = vol. Als je met een duo op assessment wilt gaan, schrijf dan ieder afzonderlijk in op tijdstippen die op elkaar aansluiten, bij dezelfde assessoren. Mail vervolgens de assessoren dat jullie gezamenlijk op assessment gaan. Het eerste moment is dan het startmoment van het assessment.

Voor het **schriftelijk dossier** hoef je niet aan te geven op welk moment in het studiejaar je je dossier wilt inleveren. De inleverdeadlines voor de schriftelijke dossiers zijn als volgt (telkens voor 9:00 's morgens):

- 21-09-2020
- 9-11-2020
- 7-12-2020
- 01-02-2021
- 19-04-2021
- 21-06-2021
- 16-08-2021

Verloop CGI bij een live assessment

Tijd	CGI- onderdeel
0.00	Kandidaat meldt zich bij de 'aanlandplek' voor het assessment
0.00 - 0.15	Voorbespreking dossier en te stellen vragen door assessoren
0.15 – 0.20	Kandidaat wordt binnengeroepen. Kennismaking assessoren en kandidaat & introductie van de agenda
0.20 – 0.45	Vraaggesprek. Afronden met eventuele aanvulling van kandidaat. Kandidaat wordt gevraagd ruimte te verlaten
0.45 - 0.55	Assessoren vormen gezamenlijk oordeel
0.55- 1.00	Terugkoppeling en feedback

Het gesprek zelf duurt 30 minuten. Voor het gehele CGI moet je 1 uur inplannen.

Verloop CGI bij een assessment op afstand

In studiejaar 20-21 vinden de assessments waarschijnlijk veelal op afstand plaats. We maken dan gebruik van MS-Teams. De assessoren maken een teams-bijeenkomst aan en nodigen de kandidaat daarvoor uit. De bespreking vindt voorafgaand aan de teamsmeeting plaats:

Tijd	CGI- onderdeel
Vooraf:	Voorbespreking dossier en te stellen vragen door assessoren
0.00-0:05	Kandidaat wordt binnengeroepen. Kennismaking assessoren en kandidaat & introductie van de agenda
0.05 – 0.30	Vraaggesprek. Afronden met eventuele aanvulling van kandidaat. Kandidaat wordt gevraagd teamsmeeting te verlaten
0.30 - 0.40	Assessoren vormen gezamenlijk oordeel
0.40- 0:45	Terugkoppeling en feedback
0:45-1:00	Uitloop

Niet voldaan

Soms hebben de assessoren niet voldoende informatie om je het BKE-certificaat toe te kennen, of moeten ze een of enkele onderdelen met een onvoldoende beoordelen. Je moet dan een aanvulling doen op of verbeteringen uitvoeren in je dossier. Deze gelden als herkansing voor je BKE.

Je herkansing kun je direct mailen aan je 1e beoordelaar. Hij/zij zal de nieuwe beoordeling afstemmen met de 2e beoordelaar en je binnen 3 weken de uitslag geven.

Mocht je herkansing nog niet voldoende zijn, dan moet je je opnieuw inschrijven voor het assessment en moet je een nieuw dossier (over een andere toets) samenstellen.

Inzage

Middels het beoordelingsformulier krijg je een onderbouwing van het oordeel en een ontwikkeladvies op jouw getoonde bekwaamheid in onderwijs beoordelen. Mocht je een toelichting hierop wensen dan kun je een afspraak maken met de eerste beoordelaar.

Feedbacksessie

Ter voorbereiding op het assessment kun je deelnemen aan een feedbacksessie. In een groep van maximaal 6 deelnemers en minimaal 1 expertdocent leg je je vragen en vorderingen voor. Inschrijven voor een feedbacksessie gaat via de site van TLN.

Bezwaar

Ben je het niet eens met je beoordeling of heb je een klacht, ga dan naar de certificeringscommissie van TLN. Contactinformatie vind je op de website van TLN: <https://husite.nl/tln/>.

4. Achtergronden en positie van de BKE

In dit hoofdstuk beschrijven we de achtergrond van de BKE. Waarom is er een speciale certificering voor toetsen maken en afnemen? Hoe is de certificering ingebed in de algemene didactische bekwaamheid? (par.4.1). Wat is er landelijk afgesproken over Onderwijs Beoordelen? En hoe verhoudt de BKE zich tot de SKE? (par. 4.2).

4.1 Beroeps- en opleidingsprofiel hbo-docent

Voor deze bekwaamheid wordt het beroeps- en opleidingsprofiel hbo-docent HU gebruikt. Dit beroeps- en opleidingsprofiel is opgesteld en is in proces van verdere validatie. Er wordt hier gewerkt met beroeps- en opleidingsprofiel hbo docent (2017). De tekst hierna is overgenomen hieruit.

Het beroeps- en opleidingsprofiel is de richtlijn voor het ontwerpen en ontwikkelen van het assortiment voor professionalisering van docenten in Hogeschool Utrecht (HU) in kader van de didactische bekwaamheid van hbo-docenten. Het ontwerpen en ontwikkelen van dit professionaliseringsassortiment is sinds onderwijsjaar 2013-2014 belegd bij het Teaching and Learning Network (TLN) (voorheen EDH). Het profiel is door het TLN opgesteld ten behoeve van de inrichting van professionaliseringstrajecten voor HU-docenten die zich (verder) willen bekwamen in pedagogisch-didactisch handelen in hoger beroepsonderwijs (hbo).

Voor de ijking van dit profiel wordt gebruik gemaakt van het beroeps- en opleidingsprofiel van de geaccrediteerde Masteropleiding Expertdocent Beroepsonderwijs (MEB) en de landelijke kaders zoals die bijvoorbeeld voortkomen vanuit de landelijke Community of Practice BDB/SDB en Landelijke Expertgroep BKE/SKE.

Het beroep van hbo-docent is in ontwikkeling. Meer en meer wordt onderkend dat docent zijn in het hoger beroepsonderwijs (hbo) om specifieke expertise vraagt en (docent-)eigen beroepsstandaarden en resultaten kent. Het beroep van hbo-docent is beschreven in betekenisvolle, hele beroepstaken. Een beroepsstaak is uitgedrukt in werkwoord(en) en beschrijft een taak zoals deze in alle complexiteit in de werkelijkheid door een beroepsbeoefenaar (professional) wordt uitgeoefend. Zelfstandige uitoefening van beroepstaken wordt alleen toevertrouwd aan een voldoende competente professional.

Drie beroepstaken

De HU heeft de landelijke beroepstaken samengevat in de BDB, de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid. De BDB bestaat uit 3 beroepstaken.

- Onderwijs Uitvoeren (BOU)
- Onderwijs Beoordelen (BKE: Basiskwalificatie Examinering)
- Onderwijs Ontwerpen (BOO)

Voor meer informatie over de BDB kun je terecht op de website van TLN: <https://husite.nl/tln/>.

Drie bekwaamheidsniveaus

Voor het opleiden en certificeren van HU-docenten in professionaliseringstrajecten is elk van de drie beroepstaken beschreven op drie niveaus. De volgende drie bekwaamheidsniveaus benoemd:

- Basisniveau: Het adequaat kunnen uitoefenen van de drie beroepstaken ten opzichte van een onderwijseenheid van een hbo-opleiding;
- Seniorniveau: Het adequaat kunnen uitoefenen van de drie beroepstaken ten opzichte van een gehele hbo-opleiding;
- Expertniveau: Het adequaat kunnen uitoefenen van de beroepstaken ten opzichte van meerdere hbo-opleidingen (met hetzelfde registratie-nummer in CROHO).

Ieder bekwaamheidsniveau kent een eigen speelveld. In ieder speelveld gaat het om:

- a. collega's (van de eigen opleiding, van andere opleidingen, van ondersteunende diensten, enz)
- b. de beroepspraktijk waartoe wordt opgeleid: de ontwikkelingen die daar spelen;
- c. het relevante onderzoeksdomein; en
- d. de richtlijnen/kaders van de opleiding waar de docent werkt.

Tabel 4.1

Overzicht TLN bekwaamheidsniveaus

Niveau	Korte duiding	Voorbeelden	Speelveld hbo
basis bekwaamheid	kleinste, zelfstandige onderwijseenheid van een hbo-opleiding	vraagstukken m.b.t. een cursus / module / minor	<ul style="list-style-type: none"> – Directe collega's – Direct betrokkenen werkveld – Specifieke ontwikkelingen beroepsdomein – Specifieke ontwikkelingen onderzoeksdomein – Richtlijnen/kaders opleiding
senior bekwaamheid	een gehele hbo-opleiding	vraagstukken m.b.t. de gehele opleiding	<ul style="list-style-type: none"> – Opleidingsteam – (Regionale) netwerk – Bredere ontwikkelingen beroepsdomein – Bredere ontwikkelingen onderzoeksdomein – Richtlijnen/kaders instelling
expert bekwaamheid	meerdere hbo-opleidingen	vraagstukken m.b.t. de startkwalificatie van een opleiding	<ul style="list-style-type: none"> – Collega opleidingen (inter)nationaal – Beroepsgroep – (Inter)nationale ontwikkelingen en richtlijnen/kaders

4.2 Landelijke afspraken over BKE/SKE

De afgelopen jaren is de aandacht voor kwalitatief goede toetsing als onderdeel van het onderwijs sterk toegenomen. Het rapport “Vreemde ogen dwingen” van de commissie Bruijn (2012) heeft een flinke impuls gegeven aan het denken over toetsen en beoordelen in het hoger beroepsonderwijs. De Vereniging Hogescholen heeft naar aanleiding van dit rapport een expertgroep de opdracht gegeven om een programma van eisen uit te werken voor verdere professionalisering van examinatoren. De expertgroep BKE/SKE (2013) heeft twee kwalificaties uitgewerkt: de Basiskwalificatie Examinering (BKE) en de Seniorekwalificatie Examinering (SKE). Een uitgebreide beschrijving van de aanleiding, achtergrond en uitwerking van de twee kwalificaties is te vinden in het rapport van de expertgroep BKE/SKE (2013), beschikbaar via de website www.vereniginghogescholen.nl.

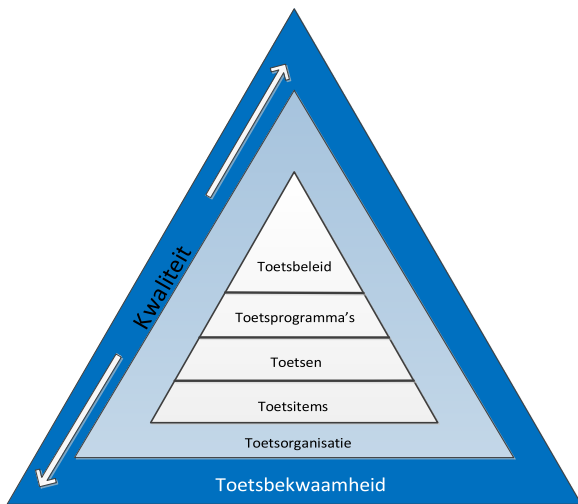
De BKE/SKE expertgroep van de Vereniging Hogescholen (2013) definieert de examinator (doelgroep BKE én SKE) als: “iedere docent in het hoger beroepsonderwijs die eindverantwoordelijk is voor één of meer fasen van de toetscyclus”. De taken van de examinator zijn als volgt samen te vatten:

De examinator ontwerpt en construeert een toets, neemt deze af, beoordeelt, analyseert en registreert de resultaten. Essentieel voor de borging van de kwaliteit van het toetsproces is de fase van evaluatie: de examinator evalueert het doorlopen van alle fasen en benoemt verbeteracties voor de volgende cyclus.

Dit impliceert dat alle docenten tot een bepaald niveau verantwoordelijkheid hebben voor kwaliteitsborging door toetsing te benaderen als een cyclisch proces. Dit punt sluit nauw aan bij het Organisatorisch Kader Toetsen en Beoordelen van de HU (februari 2012) waarbij de PDCA cyclus centraal staat binnen de kwaliteitsborging van toetsen en beoordelen van alle HU opleidingen.

BKE en SKE

De expertgroep BKE/SKE van de Vereniging Hogescholen heeft de leeruitkomsten vastgelegd van de BKE (Basiskwalificatie Examinering) en de SKE (Seniorekwalificatie Examinering). Aan de BKE-leeruitkomsten liggen twee belangrijke constructen ten grondslag: de kwaliteitspiramide voor eigentijds toetsen en beoordelen (Joosten-ten Brinke, 2011, Figuur 4.2) en de toetscyclus (zie Figuur 2.1 in hoofdstuk 2 en Figuur 4.3 verderop in dit hoofdstuk).

Figuur 4.2. De kwaliteitspiramide voor eigentijds toetsen en beoordelen

In de kwaliteitspiramide (Joosten-ten Brinke, 2011) wordt kwaliteit van toetsing vertaald in zes onderdelen die met elkaar samenhangen:

- *Kwaliteit van toetsitems.* Hiermee wordt de kwaliteit van een taak, opdracht of vraag in een toets bedoeld. Belangrijke kwaliteitscriteria zijn relevantie, objectiviteit, efficiëntie en moeilijkheid.
- *Kwaliteit van toetsen.* Hiermee wordt de kwaliteit van de hele toets bedoeld, inclusief het ontwerp van de beoordelingsmodellen en student- en beoordelaarsinstructies. Voorbeelden van kwaliteitscriteria waaraan toetsen dienen te voldoen zijn validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid.
- *Kwaliteit van toetsprogramma's.* Hiermee wordt de kwaliteit van het toetsprogramma als geheel bedoeld. Het gaat om de heldere samenhang tussen de verschillende toetsen in het curriculum.
- *Kwaliteit van het toetsbeleid.* Dit gaat over de kwaliteit van de toetsing vanuit de visie van de opleiding. Het inrichten van de toetsing is een ontwerpvoorbeeld, waarbij de aansluiting met het leren essentieel is (zie ook Schuwirth & Van der Vleuten, 2006).
- *Kwaliteit van toetsorganisatie.* Vervolgens is de hele organisatie van het toetsbouwwerk belangrijk om toetskwaliteit te kunnen garanderen. Dit komt terug in criteria zoals kosten en haalbaarheid (Baartman, Prins, Kirschner, Van der Vleuten, 2007). Toetsorganisatie gaat over zaken als het vaststellen van de rollen, taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen bij toetsing, waaronder toets- en examencommissies, de werkprocessen rondom de toetsing, de logistieke organisatie van de toetsing en het vaststellen van toetsroosters.
- *Kwaliteit van toetsbekwaamheid.* De toetsbekwaamheid van docenten, examencommissies en andere betrokkenen van essentieel belang, aangezien kwaliteit van toetsing in hoge mate wordt bepaald door de kwaliteit van de beoordelaar. Elke docent moet in staat zijn om toetsinformatie te interpreteren en te gebruiken om vast te stellen waar studenten staan en hoe hij verder kan bijdragen aan het leren van de student (Straetmans, 2006).

Is de kwaliteit op een van de onderdelen niet op orde, dan heeft dat direct implicaties voor de kwaliteit van de andere onderdelen. Als bijvoorbeeld het toetsbeleid niet transparant is, zal dit zijn uitwerking naar beneden hebben op de kwaliteit van toetsprogramma's, toetsen en de

onderliggende items. In het rapport van de expertgroep BKE/SKE (2013) wordt op basis van de kwaliteitspiramide een onderscheid gemaakt tussen de eisen voor de BKE en de SKE.

Op basis van de kwaliteitspiramide voor eigentijds toetsen en beoordelen wordt een onderscheid gemaakt tussen de leeruitkomsten van de BKE en de SKE. In de BKE ligt het accent op toetsitems en toetsen. In de SKE ligt het accent op het toetsprogramma en toetsbeleid.

Redenerend vanuit de kwaliteitspiramide en de toetscyclus zijn de volgende leeruitkomsten geformuleerd voor de BKE. De examinerator:

1. kan de consequenties van het toetsbeleid benoemen voor de eigen toets
2. kan de positie van de eigen toets in het totale toetsprogramma aangeven
3. is in staat de toetscyclus toe te passen voor het toetsen van leerresultaten van studenten binnen een vakgebied / module / onderwijseenheid voor een specifieke toetsvorm.

Bekwaamheidseisen BKE binnen de HU

Binnen de HU is het certificeringstraject BKE gericht op het toepassen van de toetscyclus in je eigen praktijksituatie. Het gaat niet om sec kennis over toetsing, maar om het onderbouwen van hoe een toets is ontworpen, uitgevoerd, geëvalueerd en verbeterd.

Binnen de HU wordt de toetscyclus zoals beschreven in de BKE-leeruitkomsten van de Expertgroep BKE/SKE (Vereniging Hogescholen, 2013) enigszins aangepast. De toetscyclus zoals beschreven door de expertgroep BKE/SKE is goed van toepassing op kennistoetsen, maar minder op open toetsvormen zoals beroepsproducten, simulaties, praktijktoetsen, stagebeoordelingen, enzovoort. Bij deze toetsvormen gebeurt bijvoorbeeld het construeren van een toetsmatrijs niet vóóraf aan het construeren van de toets zelf, maar gelijktijdig. In Figuur 4.3 is de aangepaste toetscyclus weergegeven, zoals we die hanteren binnen de HU.

Figuur 4.3 Toetscyclus, aangepaste versie HU (t.o.v. Vereniging Hogescholen, 2013)

Op basis van de toetscyclus zijn de bekwaamheidseisen en indicatoren voor het HU certificeringstraject BKE gespecificeerd. Hierin wordt ook zichtbaar wat je doet in de verschillende stappen van de toetscyclus.

5. Borging van kwaliteit

De betrouwbaarheid en validiteit van de beoordeling door de opleiders van het TLN wordt bevorderd door:

- Het organiseren van kalibreersessies (Expertgroep Protocol Eindwerkstukken, 2014) met de docentopleiders die de rol vervullen van assessor. In deze sessies worden goede en mindere voorbeelden van besproken. Dit zorgt voor een gemeenschappelijke interpretatie en toepassing van de beoordelingscriteria.
- Bij nieuwe docentopleiders worden de eerste 2 à 3 beoordelingen gekalibreerd door samen te beoordelen met een collega. Beide beoordelaars bespreken de beoordeling en komen gezamenlijk tot consensus over de beoordeling.
- Tussendoor worden beoordelingen door de assessoren-docentopleiders in duo's uitgevoerd. Deze duo's rouleren steeds om een zo objectief mogelijke beoordeling te borgen.
- Alle dossiers (beroepsproduct, compacte legitimatierapport en presentatie/video) met de bijbehorende ondertekende beoordelingsformulieren worden gearhiveerd door het TLN.
- Na afloop van een assessment of beoordeling van het schriftelijk dossier vragen we deelnemers een evaluatie in te vullen. De uitkomsten hiervan nemen we mee bij de doorontwikkeling van onze toetsing.

Mocht je evaluatieve opmerkingen hebben over de beoordelings(procedure) dan horen we dat graag. Geef het dan door aan de coördinator BKE: wendy.peeters@hu.nl.

Bronnen

Baartman, L.K.J., Prins, F.J., Kirschner, P.A., & Van der Vleuten, C.P.M. (2007). *Kwaliteitsmeting van Competentie Assessment Programma's via zelfevaluatie*. *OnderwijsInnovatie*, maart, 17-26.

Beroeps- en opleidingsprofiel hbo-docent versie 2017

Expertgroep BKE/SKE (2013). *Verantwoord toetsen en beslissen in het hoger beroepsonderwijs: Een voorstel voor een programma van eisen voor een basis- en seniorkwalificatie examinering (BKE/SKE)* Den Haag: Vereniging Hogescholen.

Expertgroep Protocol Eindwerkstukken, 2014

Joosten-ten Brinke, D. (2011). *Eigentijds toetsen en beoordelen (lectorale rede)*. Tilburg: Fontys Hogescholen.

Schuwirth, L. W. T., & Van der Vleuten, C. P. M. (2005). *A plea for new psychometric models in educational assessment*. *Medical Education*, 40, 296-300.

Straetmans, G. (2006). *Bekwaam beoordelen en beslissen*. Deventer: Saxion Hogescholen.

Bijlage 1: de toetsmatrijs BKE

Specificatietabel Leeruitkomsten BKE HU 2018

Landelijke Leeruitkomsten BKE ¹	Niveau	HU Beoordelingscriteria	Toetsonderdeel
Kan consequenties van het toetsbeleid benoemen voor de eigen toets.	Toepassen	De sterke en zwakke punten van stap 1 uit de toetscyclus zijn benoemd;	Analyse doelbepaling
Kan de positie van de toets aangeven in het totale toetsprogramma	Toepassen	De sterke en zwakke punten van stap 1 uit de toetscyclus zijn benoemd;	Analyse doelbepaling
Kan de toetscyclus (doelbepaling, constructie, uitvoeren, communiceren & feedback, evalueren en verbeteren) toepassen voor het toetsen van leerresultaten van studenten binnen een vakgebied / module / onderwijseenheid voor een specifieke toetsvorm	Evalueren	De sterke en zwakke punten van stap 1 t/m 4 uit de toetscyclus zijn benoemd; De toetsresultaten zijn gepresenteerd (kwantitatief) en er is een mogelijke reden gegeven voor deze resultaten; De kwaliteit van de toets als geheel (inclusief de uitgevoerde verbeteringen) is met behulp van een checklist of kwaliteitsinstrument in kaart gebracht en toegelicht;	Analyse alle stappen toetscyclus + evaluatie van de toetscyclus in stap 5: evalueren & verbeteren
Kan gemaakte keuzes per stap van de toetscyclus onderbouwen met relevante literatuur op het gebied van toetsing	Synthetiseren	Sterke en zwakke punten zijn met argumenten en relevante toetskundige bronnen onderbouwd.	Conclusies per stap
Levert hiervoor adequaat bewijs in de vorm van een toetsontwerp	Toepassen	De aanbeveling voor een verbetering in de volgende toetscyclus komt voort uit de evaluatie van de gehele toets;	Stap 5
	Creëren	Voor stap 1 t/m 4 zijn verbeteracties uitgevoerd. De gekozen verbeteringen komen voort uit een afweging op basis van de	Uitgewerkte verbetering per stap

¹ Expertgroep BKE/SKE (2013). *Verantwoord toetsen en beslissen in het hoger beroepsonderwijs: Een voorstel voor een programma van eisen voor een basis- en seniorkwalificatie examinering (BKE/SKE)* Den Haag: Vereniging Hogescholen.

		analyse. De verbeteringen zijn uitgevoerd of het voornemen tot de verbetering is geconcretiseerd in een actieplan(netje);	
--	--	---	--

Toelichting tabel:

De leeruitkomsten van de BKE zijn geformuleerd uitgaande van het ontwerp van een nieuwe toets. In de leeruitkomsten vind je terug dat je een goede toets moet kunnen ontwerpen en dat ontwerp moet kunnen onderbouwen. In de praktijk van de HU wordt veelal gewerkt met bestaande toetsen, vandaar dat er gekozen is om de nadruk te leggen op de evaluatie van de bestaande toets en de onderbouwing en uitwerking van de verbeterpunten en niet zozeer op de onderbouwing van het ontwerp van een nieuwe toets. In beide gevallen (ontwerp nieuwe toets & evaluatie bestaande toets) gaat het er om dat een BKE-er een doorleefd beeld heeft van toetskwaliteit in de context van de eigen onderwijspraktijk en een brede basiskennis bezit over toetsen (Expertgroep BKE/SKE, 2013).

Bijlage 2: het beoordelingsformulier BKE

Beoordelingsformulier Basis Didactisch Bekwaam, kerntaak Beoordelen (BKE)			
Kruis hieronder aan welke van de twee toetsmogelijkheden van toepassing is: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Assessment. Bewijzen: compact legitimatierapport, onderwijsmateriaal en assessmentgesprek (in vorm van een criteriumgericht interview, CGI) ☐ Schriftelijk dossier. Bewijzen: rapport met uitgeschreven analyse, conclusies en verbeteracties per toetsstap uit de toetscyclus. Onderwijsmateriaal in bijlagen. 			
Datum:		Assessor(-en) Teaching and Learning Network (TLN): 1. 2.	Handtekening assessoren:
Kandidaat:		Eventueel: mede-assessor (voor advies aan assessor(-en) 1 en 2):	
Opleiding:		Beoordeling:	VOLDAAN / NIET VOLDAAN

Ontvankelijkheidseisen	
Voor assessment	1) Formele eisen met betrekking tot werkbaarheid: <ul style="list-style-type: none"> a. Leesbaar binnen 20 minuten. Maximaal aantal woorden (ex bijlagen en bronnen): 2500. b. Kandidaat is op tijd aanwezig bij het assessment. 2) Inhoudelijke eisen met betrekking tot informatie: <ul style="list-style-type: none"> a. Alle stappen van de toetscyclus zijn kort samengevat aan de hand van kwaliteitscriteria en verbeteracties zijn beschreven. b. Uitgewerkte verbeteracties zijn als bijlage toegevoegd (als gespreksmateriaal, bijlagen worden in voorbereiding niet expliciet meegenomen). c. Indien het een gezamenlijk dossier betreft, is de individuele bijdrage herkenbaar.
Voor schriftelijk dossier	1) Formele eisen met betrekking tot werkbaarheid: <ul style="list-style-type: none"> a. Leesbaar binnen 45 minuten. Maximaal aantal woorden (ex bijlagen en bronnen): 7500. b. Authenticiteit blijkt uit Ephoruscheck. 2) Inhoudelijke eisen met betrekking tot informatie: <ul style="list-style-type: none"> a. Alle stappen van de toetscyclus zijn geanalyseerd, samengevat aan de hand van kwaliteitscriteria en verbeteracties zijn beschreven. b. Uitgewerkte verbeteracties zijn in het dossier of als bijlage toegevoegd.
Ontvankelijk/ Niet ontvankelijk	

Bekwaamheidseisen Beoordelen

Een hbo-docent die basis didactisch bekwaam is in de taak 'onderwijs beoordelen':	Beoordelingscriteria BKE
<ul style="list-style-type: none"> - kan de consequenties van het toetsbeleid benoemen voor de eigen toets; - kan de positie van de toets in het totale toetsprogramma aangeven; - is in staat de toetscyclus (figuur 1) toe te passen voor het toetsen van leerresultaten van studenten binnen een vakgebied / module / onderwijseenheid voor een specifieke toetsvorm en levert hiervoor adequaat bewijs in de vorm van een toetsontwerp; - onderbouwt per stap van de toetscyclus de gemaakte keuzes aan de hand van relevante toetskundige literatuur. <p>Landelijke leeruitkomsten BKE. Uit: Expertgroep BKE/SKE (2013). <i>Verantwoord toetsen en beslissen in het hoger beroepsonderwijs: een voorstel voor een programma van eisen voor een basis- en senior kwalificatie examinering (BKE/SKE)</i>. Den Haag: Vereniging Hogescholen.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Voor elk van de stappen 1 t/m 4 (doelbepaling t/m communiceren) uit de toetscyclus zijn de sterke en zwakke punten benoemd en gerelateerd aan relevante kwaliteitscriteria (betrouwbaarheid, validiteit, functies, condities); • Voor elk van de stappen 1 t/m 4 zijn verbeteracties of ontwerpacties geformuleerd. De verbeteringen/ ontwerpacties zijn uitgevoerd of het voornemen tot de verbetering/ het ontwerp is geconcretiseerd in een actieplan(netje); • De analyse en de keuze van de verbeteracties/ ontwerpacties zijn met argumenten en relevante toetskundige bronnen onderbouwd. <p>Voor de toets als geheel (stap 5):</p> <ul style="list-style-type: none"> • De overall kwaliteit van de bestaande, verbeterde of ontworpen toets is met behulp van een checklist of kwaliteitsinstrument in kaart gebracht en toegelicht; • Conclusies met betrekking tot de kwaliteit van de toets zijn gerelateerd aan de kwaliteitscriteria: <ul style="list-style-type: none"> ○ Betrouwbaarheid; ○ Validiteit; ○ Functies; ○ Condities. • Bij bestaande toets: de toetsresultaten zijn gepresenteerd (kwantitatief) en er is een mogelijke verklaring gegeven voor deze resultaten. Bij toetsontwerp is aangegeven en onderbouwd hoe en wat er kwantitatief zal worden geanalyseerd. • Er is een aanbeveling voor verbetering in de volgende toetscyclus geformuleerd, op basis van de evaluatie van de gehele toets.

Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB): BasisKwalificatie Examinering (BKE)**CESUUR:**

Aan alle criteria moet worden voldaan. Een sterke analyse kan een matig uitgevoerde verbeteractie compenseren en andersom. De complexiteit van de toets wordt meegewogen bij het beoordelen van de criteria.

Bevindingen en vragen n.a.v. schriftelijk assessmentdossier kandidaat:

Stap 1
Stap 2
Stap 3
Stap 4
Stap 5

Indien van toepassing: bevindingen t.a.v. CGI kandidaat:

Stap 1
Stap 2
Stap 3
Stap 4
Stap 5

Waarderend oordeel:**Ontwikkelaadvies:**

**VOORBEELDEN VAN PROFESSIONEEL DIDACTISCH HANDELEN:
HBO-BEKWAAM ONDERWIJS BEOORDELEN (basis)**

Een didactisch bekwame hbo-docent:

- Betreft bij zijn analyse van de **doelbepaling**:
 - relevante onderdelen uit het toetsbeleid
 - relatie tussen eindkwalificaties en leerdoelen
 - positie van de toets in het toetsprogramma (niveau, inhoud en vorm)
 - formulering van de leerdoelen (taxonomie, voorwaarden voor toetsbaarheid)

Voorbeelden van verbeteracties: voorstel tot herpositionering in toetsprogramma, verbetering naar aanleiding van toetsbeleid, aanscherping leeruitkomsten.

- Betreft bij zijn analyse van de **toetsconstructie** de toetsvorm, toetsmatrijs, normering en cesuur, indien van toepassing ook beoordelingsformulier, toetsvragen, opdracht, antwoordmodel. Voorbeelden van verbeteracties: toetsmatrijs verbeterd, vragen verbeterd, beoordelingscriteria aangescherpt, cesuur heroverwogen, antwoordmodel ontworpen.
 - Betreft bij zijn analyse van de **uitvoering** van de toets:
 - planning voor en instructie van studenten & beoordelaars
 - de condities voor de studenten bij afname van de toets (inclusief herkansing)
 - de instructies voor en normvinding met (mede)examinatoren
 - beschrijving van wijze van beoordelen & beoordelaarseffecten
- Voorbeelden van verbeteracties: beoordelingsprocedure aangepast, kalibratiesessie ontworpen, instructie voor surveillanten aangescherpt, condities voor studenten verbeterd.
- Betreft bij zijn analyse van de **communicatie** rondom de toets:
 - In welke mate de feedback op basis van de toetsresultaten informatierijk en adequaat is voor studenten
 - In welke mate de communicatie over de toets en eventuele feedback, feed-up en feed forward tijdens het voorafgaande onderwijs informatierijk en adequaat is voor studenten.
 - Voorbeelden van verbeteracties: peerfeedbacksessie ontworpen, meer aandacht voor feed forward in bijeenkomsten, aanpassing inzagemoment van de toets
 - Relateert bij het **evalueren** van de toets als geheel zijn conclusies aan de kwaliteitscriteria: betrouwbaarheid, validiteit, functies, condities.
 - Voorbeelden van gebruikte instrumenten: aangepaste (voor losse toetsen) KIT, eigen checklist van instituut.
 - Voorbeelden van kwantitatieve analyses: slaagpercentages, verschillen tussen beoordelaars, itemanalyse, vergelijking tussen klassen/lichtingen.

Bijlage 3: hoofdstukindeling BKE-dossier

Hieronder staat een voorbeeld van een inhoudsopgave van het BKE-dossier, voor het schriftelijke assessment. De inhoud die onder de verschillende kopjes valt kun je terugvinden bij de betreffende stap op Canvas, in de handleiding en/of in de bijeenkomsten BKE. Dit voorbeeld is bedoeld als handvat en is dus niet verplicht.

(Voorwoord)

Inleiding: korte introductie op het onderwerp, algemene beschrijving van de toets die geanalyseerd gaat worden (context, inhoud, vorm), leeswijzer voor de beoordelaar.

H1: doelbepaling

- 1.1 toetsbeleid
- 1.2 toetsprogramma
- 1.3 leerdoelen
- 1.4 conclusies doelbepaling (sterkte/zwakte-analyse)
- 1.5 verbeteractie

H2: toetsconstructie

- 2.1 toetsvorm
- 2.2 toetsmatrijs
- 2.3 toetsvragen/toetsopdracht (wat van toepassing is)
- 2.4 beoordelingsmodel (indien van toepassing) en normering
- 2.5 vierogenprincipe
- 2.6 conclusies toetsconstructie
- 2.7 verbeteractie

H3: uitvoering

- 3.1 condities toetsafname
- 3.2 instructies beoordelaars/toetsafnemers
- 3.3 beoordelaarseffecten
- 3.4 conclusies uitvoering
- 3.5 verbeteractie

H4: communicatie

- 4.1 feedback op de toetsresultaten
- 4.2 formatieve toetsing: feedback tijdens het onderwijs
- 4.3 registratie van de resultaten
- 4.4 conclusies communicatie
- 4.5 verbeteractie

H5: evalueren en verbeteren

- 5.1 kwalitatieve analyse

5.2 kwantitatieve analyse

5.3 conclusies totaalevaluatie

5.4 verbeteracties toekomstige toetscyclus

Nawoord: persoonlijke reflectie op toetscyclus en evaluatie eigen leerdoelen

Bijlagen:

- ...

- ...

Bijlage 4: Legitimatierapport en onderwijsmateriaal BKE-assessment 2019/20

Hogeschool Utrecht – Teaching and Learning Network

Voorblad: naam kandidaat, titel gekozen toets, beoogde assessmentdatum

Korte beschrijving gekozen toets en relatie toetsbeleid (richtlijn 0,5 - 1 A4)

Geef een korte beschrijving van de toets die je gekozen hebt om te analyseren en te verbeteren.

Denk daarbij aan: positie in toetsprogramma (niveau, inhoud en vorm) en leerdoelen.

Beschrijf daarnaast hoe deze toets zich verhoudt tot relevante uitgangspunten uit het toetsbeleid.

Evaluatie toets (stap 5 toetscyclus) (richtlijn 1,5 A4)

Vermeld hier de benodigde kwantitatieve evaluatiegegevens (slagingspercentage / TES uitslagen etc.) van de 'oude' en/of de verbeterde toets. Zijn er opvallende zaken?

Geef een korte samenvatting van de uitkomsten van het ingevulde KIT / of ander formulier voor kwalitatieve evaluatie. Dus een korte conclusie over validiteit, betrouwbaarheid, functies en condities.

Het formulier zelf neem je op als bijlage.

Verbeteringen (richtlijn 1,5 A4)

Geef per stap kort (een alinea) weer welke verbetering je hebt aangebracht. Alle toetsmaterialen neem je op in de bijlage.

1. Doelbepaling
Ik heb in deze stap.....verbeterd, omdat.....
2. Constructie
Ik heb in deze stap.....verbeterd, omdat.....
3. Uitvoering
Ik heb in deze stap.....verbeterd, omdat.....
4. Communiceren & feedback
Ik heb in deze stap.....verbeterd, omdat.....
5. Evaluatie
(zie boven)

Bijlagen

- *Ingevulde KIT of andere vorm van kwalitatieve evaluatie*
- *Toetsonderdelen:*
 - o *leerdoelen*

- *toetsvragen/opdracht*
- *normering*
- *planning voor en instructie van studenten & voor beoordelaars*
- *de condities voor de studenten bij afname van de toets (inclusief herkansing)*

En indien relevant:

- *toetsmatrijs*
 - *beoordelingsmodel/nakijkmodel/rubric*
 - *de instructies voor en normvinding met (mede)examinatoren*
 - *beoordelen & beoordelaarseffecten*
- *Lijst van gehanteerde toetskundige bronnen (APA)*